

การศึกษางานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และ
บรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี

A STUDY AND DEVELOPMENT OF PLASTER SOUVENIR PRODUCT AND
PACKAGE OF PRATHUM TANI PROVINCE, THAILAND

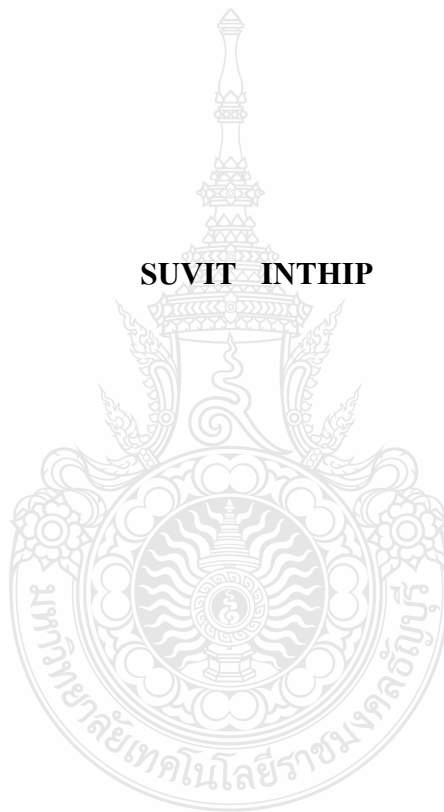
สุวิทย์ อินทิพย์

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. 2552

**A STUDY AND DEVELOPMENT OF PLASTER SOUVENIR PRODUCT AND
PACKAGE OF PRATHUM TANI PROVINCE, THAILAND**

SUVIT INTHIP

**THE FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI**

2009

บทคัดย่อ

การศึกษางานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ (2) เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ (3) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ผู้ผลิต ผู้บริโภคและผู้เชี่ยวชาญและแบบสอบถามความพึงพอใจ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคิดเป็นร้อยละและค่าเฉลี่ย โดยบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยสรุปว่า ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ จำนวน 9 แบบ โดยรูปแบบที่ 4 ของที่ระลึกลวดลายบัว ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 รูปแบบที่ 2 ของที่ระลึกพิพิธภัณฑสถานวิทยาาสตร์ ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 2 และของที่ระลึกรูปแบบที่ 6 หอัครศิลป์ ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 3 ส่วนบรรจุภัณฑ์จำนวน 9 แบบ ของที่ระลึกรูปแบบที่ 1 ลวดลายบัว ได้รับความนิยมบรรจุภัณฑ์ อันดับ 1 คือ รูปแบบที่ 1 ของที่ระลึกรูปแบบที่ 2 พิพิธภัณฑสถานวิทยาาสตร์ได้รับความนิยมบรรจุภัณฑ์ อันดับ 1 คือ รูปแบบที่ 3 และของที่ระลึกรูปแบบที่ 3 หอัครศิลป์ ได้รับความนิยมบรรจุภัณฑ์ อันดับ 1 คือ รูปแบบที่ 1 ส่วนความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ลวดลายบัว พบว่าผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\mu = 4.06$) ความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์พิพิธภัณฑสถานวิทยาาสตร์ พบว่าผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\mu = 3.94$) ความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์หอัครศิลป์ พบว่าผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\mu = 3.85$) สำหรับบรรจุภัณฑ์ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ลวดลายบัว มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\mu = 3.81$) ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์พิพิธภัณฑสถานวิทยาาสตร์ของจังหวัดปทุมธานี โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\mu = 3.81$) และความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์หอัครศิลป์ของจังหวัดปทุมธานีโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\mu = 3.80$)

Abstract

The objectives of this Plaster Souvenir and Packaging Production and Development in Pathum Thani Province study are (1) to study the plaster souvenir and packaging design, (2) to develop the plaster souvenir and packaging design, and (3) to transfer the plaster souvenir and packaging development technology. The data collection tools used in this research were questionnaires distributed to and received from the manufacturers, consumers, and experts. The data was analyzed and for percentage and means and discussed descriptively. The result of the research shows that, from the 9 plaster souvenir designs, the 4th design, the lotus design, was the most popular, the 2nd design, the souvenirs from the Science Museum, was the 2nd most popular, and the 6th design, the souvenirs from the Supreme Artist Hall, was the 3rd most popular. The result also shows that, from the 9 plaster souvenir packaging designs, the most popular packaging design from the lotus design collection was the 1st design, the most popular packaging design from the Science Museum collection was the 3rd design, and the most popular packaging design from the Supreme Artist Hall collection was the 1st design. Further, the satisfaction toward plaster souvenirs in the lotus collection was at high level ($\mu=4.06$), the satisfaction toward plaster souvenirs from the Science Museum was at high level ($\mu=3.94$), and the satisfaction toward plaster souvenirs from the Supreme Artist Hall was also at high level ($\mu=3.85$). It can also be safely concluded that the satisfaction level for the plaster souvenirs from the Science Museum, Pathum Thani Province, was at high level ($\mu=3.81$) and the satisfaction level for the plaster souvenirs from the Supreme Artist Hall, Pathum Thani Province, was also at high level ($\mu=3.80$).

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการศึกษางานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี สำเร็จลงได้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นอย่างมากที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณชุมชน ผู้ประกอบการต่าง ๆ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี นายกเทศบาล นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ นักการออกแบบและคณะเจ้าหน้าที่ ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนผู้ให้คำแนะนำและผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คำนำ

การศึกษางานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกต่าง ๆ ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ผลิต ผู้บริโภคและผู้สนใจในปัจจุบัน เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี ในรูปแบบใหม่ ๆ และวัสดุที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน และแนวทางในการสร้างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์ ให้เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่า การวิจัยครั้งนี้อาจมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง ผู้วิจัยต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
ABSTRACT.....	ข
คำนำ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	3
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดปทุมธานี.....	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของที่ระลึก.....	19
ความรู้เกี่ยวกับปูนปลาสเตอร์.....	26
ความหมายและความสำคัญของบรรจุภัณฑ์.....	34
การออกแบบบรรจุภัณฑ์.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ความต้องการรูปแบบของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์.....	69
ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและนักออกแบบ.....	73
รูปแบบบรรจุภัณฑ์.....	74
ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ.....	80
การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์.....	86
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	88
ขอบเขตของการวิจัย.....	88
ประชากรตัวอย่าง.....	88
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย.....	90
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	97

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. แสดงอัตราส่วนผสมปูนปลาสเตอร์.....	30
2. ความคิดเห็นจากผู้ผลิตและผู้สนใจเกี่ยวกับต้องการรูปต้นแบบของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี.....	70
3. ความต้องการรูปต้นแบบของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์.....	71
4. ความต้องการการออกแบบของที่ระลึกของผู้เชี่ยวชาญและนักการออกแบบ.....	72
5. ความต้องการการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญและนักการออกแบบ.....	79
6. ข้อมูลส่วนตัว.....	81
7. ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ลวดลายบัวของจังหวัดปทุมธานี.....	82
8. ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์พิพิธภัณฑสถาน ของจังหวัดปทุมธานี.....	83
9. ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ห่ออัครศิลปิน ของจังหวัดปทุมธานี.....	84
10. ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ลวดลายบัว ของจังหวัด ปทุมธานี.....	85
11. ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์พิพิธภัณฑสถาน ของ จังหวัดปทุมธานี.....	85
12. ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์ห่ออัครศิลปิน ของจังหวัด ปทุมธานี.....	86

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. สัญลักษณ์จังหวัดปทุมธานี.....	6
2. ดอกไม้ประจำจังหวัดปทุมธานี คือ ดอกบัวหลวง.....	6
3. แผนที่จังหวัดปทุมธานี.....	6
4. ต้นไม้ประจำจังหวัดปทุมธานี คือ ต้นปาริชาติ.....	7
5. กุหลาบเกสรหิมะ.....	9
6. ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าถุงน่อง.....	9
7. ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว.....	10
8. ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว.....	10
9. ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว.....	11
10. ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าไหม.....	11
11. โคมไฟไม้ไผ่ลายไทย.....	12
12. กระบอกไม้ไผ่เนกประสงค์.....	13
13. กระบอกไม้ไผ่เนกประสงค์.....	13
14. ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากผักตบชวา.....	13
15. ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากผักตบชวา.....	14
16. ของใช้เนกประสงค์.....	14
17. กระเป๋านั่ง.....	15
18. กระเป๋าสตรีจากหนังสัตว์ต่าง ๆ.....	15
19. กระเป๋าผ้าบาติก.....	16
20. กล่องทิชชูผ้า.....	16
21. คนโทดินเผาหุ้มผ้าไหม.....	16
22. เครื่องปั้นดินเผารูปทรงต่าง ๆ.....	17

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
23. ตู้กตาระบายสี.....	17
24. กระปุกอมสิน.....	18
25. ตู้กตารูปสุนัข.....	18
26. เต่ามงคล.....	19
27. การผสมปูนปลาสเตอร์ด้วยมือ.....	30
28. การผสมปูนปลาสเตอร์ด้วยเครื่อง.....	31
29. เครื่องผสมปูนปลาสเตอร์ระบบสุญญากาศ.....	31
30. ชั่งน้ำหนักภาชนะผสม.....	32
31. ตวงปริมาณน้ำ.....	32
32. ผสมปูนปลาสเตอร์.....	33
33. เทปูนปลาสเตอร์ลงแบบพิมพ์.....	33
34. เทเศษปูนปลาสเตอร์ลงถังขยะ.....	33
35. ถังภาชนะผสมปูนปลาสเตอร์ลงถังขยะ.....	34
36. หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช..	65
37. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์.....	66
38. ศาลากลางเดิม.....	66
39. ลวดลายบัว.....	67
40. วัดพระธรรมกาย.....	67
41. หออักรศิลป์.....	68
42. วัดเจดีย์หอย.....	68
43. วัดพีชอุดม.....	69
44. ศาลหลักเมือง.....	69

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

45. ของที่ระลึกกลดลายบัว.....	73
46. ของที่ระลึกพิพิธภัณฑวัดวิทยาศาสตร์.....	73
47. ของที่ระลึกหออัครศิลป์.....	74
48. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกกลดลายบัว แบบที่ 1.....	74
49. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกกลดลายบัว แบบที่ 2.....	75
50. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกกลดลายบัว แบบที่ 3.....	75
51. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกพิพิธภัณฑวัดวิทยาศาสตร์ แบบที่ 1.....	76
52. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกพิพิธภัณฑวัดวิทยาศาสตร์ แบบที่ 2.....	76
53. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกพิพิธภัณฑวัดวิทยาศาสตร์ แบบที่ 3.....	77
54. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกหออัครศิลป์ แบบที่ 1.....	77
55. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกหออัครศิลป์ แบบที่ 2.....	78
56. บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกหออัครศิลป์ แบบที่ 3.....	78
57. รูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี ชุดที่ 1.....	86
58. รูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี ชุดที่ 2.....	87
59. รูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกปูนปลาสเตอร์และบรรจุภัณฑ์ของจังหวัดปทุมธานี ชุดที่ 3.....	87